

EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDID NING EUROOPA
STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FOND (EFSI)
KOOSKÖLASTATUSE, SÜNERGIA JA VASTASTIKUSE TÄIENDAVUSE TAGAMINE

Märts 2016

MIKS ON VAJA EUROOPA TASANDIL KOOSKÕLASTATUD JÕUPINGUTUSI, ET PÖÖRATA EUROOPA INVESTEERINGUTE LANGUSTREND TÕUSULE?

Ülemaailmse majandus- ja finantskriisiga kaasnes investeeringute mahu järsk vähenemine kogu Euroopas, mis pidurdab vajalikke investeeringuid taristutesse, innovatsiooni ja VKEde rahastamisse. Praegune Euroopa investeeringute maht jääb 15% alla kriisieelse taseme.

Märkimisväärsetest investeerimisvajadustest ja olemasolevast likviidsusest hoolimata ei viida paljusid investeeringuid ellu mitmesuguste rahaliste ja mitterahaliste tõkete tõttu. Investorite usaldus on nõrk majandusliku volatiilsuse ning regulatiivse ja muu ebakindluse tõttu.

Euroopa peab selle investeerimislünga täitma, et saada kriisist üle ja tugevdada oma üleilmset konkurentsivõimet. Seetõttu on vaja ühiseid jõupingutusi Euroopa tasandil, et suunata Euroopa majandusliku elavnemise kursile. Nendel kaalutlustel otsustas komisjon investeerimislünga täitmiseks luua Euroopa investeerimiskava.

MIS ON EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FOND (EFSI)?

Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) on [Euroopa investeerimiskava alustala](#). EFSI lõi ühiselt Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeeringupanga (EIP) grupp, et leevendada investeeringute vähesust ELis, kaasates strateegiliste investeeringute rahastamise erasektori.

EFSI toetusel rahastab EIP grupp majanduslikult ja tehniliselt elujõulisi projekte, sh selliseid, mille riskiprofiil on kõrgem kui EIP rahastatavatel projektidel tavapäraselt. Erilist tähelepanu pööratakse järgmistele võtmesektoritele: i) transport, energeetika ja digitaalmajandus; ii) keskkond ja ressursitõhusus; iii) inimkapital, kultuur ja tervis; iv) teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon; v) VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete toetamine.

[EFSI](#) võib rahastada investeerimisplatvorme, et suunata rahalised toetused mitmetele valdkondliku või geograafilise eesmärgiga investeerimisprojektidele ning samuti tehingutele riiklike tugipankadega).

MIS ON EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDID?

[Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde](#) on kokku viis:

- Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF),
- Euroopa Sotsiaalfond (ESF),
- Ühtekuuluvusfond (ÜF),
- Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD),
- Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF)

Neid fonde seob ühine õigusraamistik (ühissätete määрус), kuid neile kohaldatakse ka teatavaid fondispetsiifilisi määрус¹. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid annavad tähtsa panuse ELi aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamiseks. Aastatel 2014–2020 investeeritakse 454 miljardit eurot 500 programmi, mille põhitähelepanu all on strateegilised majanduskasvu arendavad valdkonnad, sealhulgas esmajoonel teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, VKEde toetamine, vähese süsinikdioksiidiheitega majandus ning info- ja sidetehnoloogia.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid jaotatakse riiklikult kaasrahastatavate mitmeaastaste programmide kaudu, mille on komisjon heaks kiitnud ja mida rakendatakse liikmesriikide ja nende piirkondade halduskoostöö korras. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusega projektide valimise, rakendamise ja järelevalve eest vastutavad kohalikud ametiasutused.

[Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide reformitud raamistik ajavahemikuks 2014–2020](#) hõlmab lisaks toetustele ulatuslikuma rahastamisvahendite valiku kasutamist.

---

1 Lisateavet leiate veebilehelt http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_et.htm

MILLISED ON EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE NING EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FONDI (EFSI) PEAMISED ERINEVUSED?

Neil on erinevad riskiprofiilid, kriteeriumid ja jaotusviisid.

ESI

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid saavad projekte rahastada toetuste ja finantsvahendite kaudu ning need osalevad programmides, mida rakendavad liikmesriikide korraldusasutused.

EFSI

EFSI pakub riskifinantseerimisinstrumente (mitte toetusi) Euroopa Investeerimispannga kaudu ilma geograafiliste ja valdkondlike kvootideta, vaid investeringute turunõudluse põhjal.

MIS EELISED ON EFSI JA EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE VASTASTIKKU TÄIENDAVAL KASUTAMISEL?

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning EFSI võivad aidata kaasa ühiste ja kooskõlastatud jõupingutustele võitluses investeringute vähenemisega kogu Euroopas või konkreetses piirkonnas.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning EFSI võivad mobiliseerida lisainvesteeringuid vastastikuse täiendavuse ning erakapitali maksimaalse kaasamisega. Need kaks vahendit on erinevalt kavandatud, kuid täiendavad ja võimendavad üksteist nii põhimõtete, ülesehituse kui ka õigusraamistiku osas.

Investeeringust sõltuvalt võib neid fonde kombineerida mitmel viisil. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI kombineerimine võib olla eriti oluline teatavate riikide või sektorite jaoks, kus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid pakuvad palju võimalusi ja kus EFSI ei ole veel täit rakendamist leidnud.

Iga majanduslikult ja tehniliselt elujõuline projekt, mis võib potentsiaalselt anda positiivse panuse majanduskasvu ja tööhõive edendamiseks ELis ning on kooskõlas ELi poliitikaga, võib olla rahastamiskõlblik nii EFSIst kui ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

Piirkondlikud ametiasutused võivad saavutada täiendavat mõju EFSI kaasinvesteeringute kaudu (st EFSI panus ja tänu sellele ligiõmmatud teised kaasinvestorid). Piirkondlikud eraldised kaitsevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide investeringuid, kuid lisaks pakuvad igale piirkonnale (sealse piirkondliku programmi alusel) võimaluse tõmmata piirkonda EFSI investeringuid.

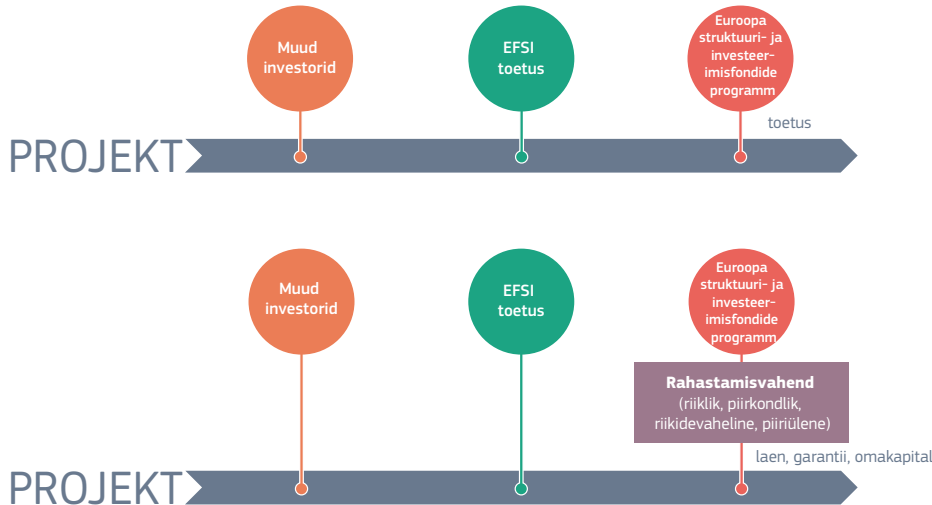

MILLISED ON VÕIMALUSED EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE NING EFSI VAHENDITE KOMBINEERIMISEKS?

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde saab mitmel moel EFSIga kombineerida:

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimine **vahetult projekti tasandil**:

Abikõlblikku projekti rahastatakse ESIFI programmi kaudu (toetuse kujul või rahastamisvahendi kaudu), EFSIst või ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI abil kaasatud teiste investorite poolt.

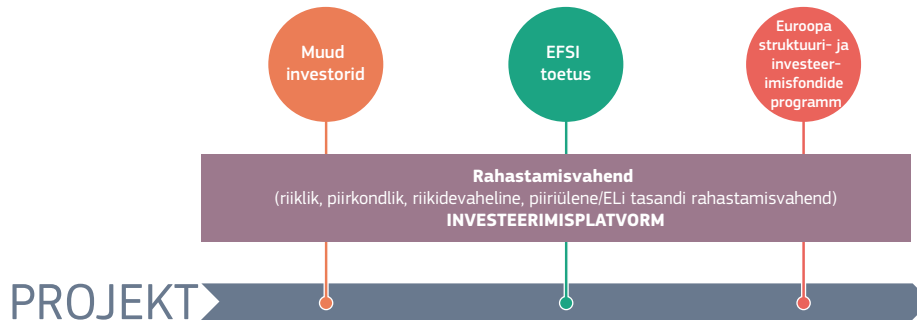

2. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimine **investeerimisplatvormi tasandil**:

Korraldusasutus võib otsustada luua **uue** investeerimisplatvormi (käsitatakse rahastamisvahendina), millesse EFSI ja teised investorid investeerivad oma vahendeid, muuhulgas mitmekihilise fondi kujul.

Teise võimalusena võib korraldusasutus suunata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi panuse **olemasolevasse** investeerimisplatvormi (käsitatakse rahastamisvahendina), mis loodi EFSI vahendite abil riiklikul, piirkondlikul, rahvusvahelisel või piiriüleasel tasandil. Kõnealune investeerimisplatvorm investeerib seejärel EFSI ning erinevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide vahendeid projektidesse (milles võivad osaleda ka teised investorid).

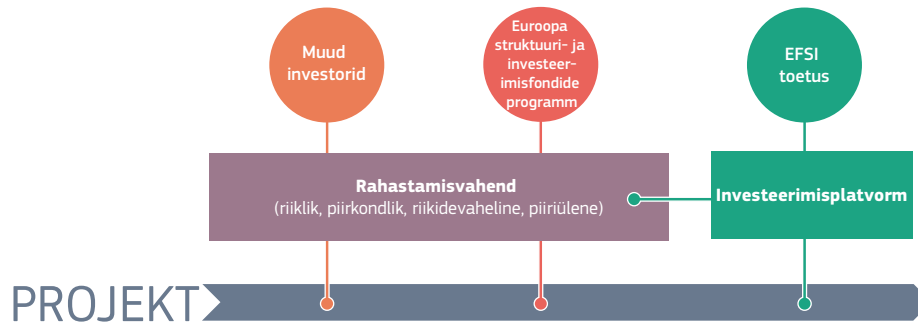

3. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kombineerimine **EFSI toetusega (investeerimisplatvormi kaudu)** rahastamisvahendi või projekti tasandil:

Selle stsenaariumi puhul loob korraldusamet rahastamisvahendi, kus EFSI toetusega asutatud investeerimisplatvorm osaleb investorina. Osaleda võivad ka teised investorid. Kõnealune rahastamisvahend investeerib seejärel EFSI ning erinevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide vahendeid projektidesse (osaleda võivad ka teised investorid).

Teiseks võimaluseks oleks EFSI toetusega asutatud investeerimisplatvormi sekkumine otse projekti tasandil üksiktehingupõhiseltl.

KAS EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDID VÕIVAD PANUSTADA EFSISSE?

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmidele ette nähtud vahendeid ei saa otse üle kanda EFSI vahenditesse.

KAS EFSI VAHENDEID VÕIB KASUTADA RIIKLIKU KAASFINANTSEERIMISE ALLIKANANA EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDI PROGRAMMI PUHUL?

Võttes arvesse EFSI olemust ja ülesehitust, ei saa selle fondi toetust projektile käsitada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi riikliku kaasrahastamisena.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi riiklikuks kaasrahastamiseks võib toetust saada Euroopa Investeerimispanka / Euroopa Investeerimisfondi muude rahastamisvahendite kaudu, nt struktuurprogrammide laenude või projektide rahastamise kaudu.

Samuti on võimalik, et teatavatel tingimustel tekib Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimise tulemusena täiendavaid vahendeid, mida võiks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide puhul käsitada riikliku kaasrahastamisena.

KUIDAS KOHALDATAKSE RIIGIABI EESKIRJU EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE NING EFSI VAHENDITE KOMBINEERIMISE KORRAL?

EFSI ei kujuta endast riigiabi ning sellele ei kohaldata ELi riigiabieeskirju. Kui ettevõtjatele eraldatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid ei ole eraldatud turutingimustel, võib seda lugeda riigiabiks, millele kohaldatakse ELi riigiabi-eeskirju.

Komisjon hindab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide antud toetuse vastavust riigiabi tunnustele, lähtudes ajakohastatud riigiabi raamistikust. Selleks et hõlbustada EFSI vahendite kasutamist, hindab komisjon Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vastavust riigiabi eeskirjadele esmajärjekorras ja käsitleb seda kiirendatud menetluse korras (kuue nädala jooksul pärast täieliku teabe saamist).

KES PAKUB PROJEKTI ELLUVIIJATELE ABI TAOTLUSTE KOOSTAMISEL?

Projekti elluvijad peaksid kasutama täiel määra [Euroopa investeerimisnõustamise keskuse](#) portaali, kus on tagatud juurdepääs tehnilisele, haldus- ja investeerimisalasele nõustamisele ja toetusele. Euroopa investeerimisnõustamise keskus, mille kavandasid ühiselt Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeerimispank, aitab riigiasutustel ja projekti elluvijatel koostada strateegilisi projekte ja seada eesmärgid tähtsuse järjekorda, projekte ette valmistada, struktureerida ja rakendada ning kasutada tõhusamalt ELi vahendeid, kaasates erasektori kapitali. Ühtne kontaktpunkt hõlmab ka platvormi [FI-COMPASS](#), mis on nõustamisteenus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamisvahendite kasutamiseks.

Lisaks on loodud uus [Euroopa investeerimisprojektide portaal](#), mis võimaldab ELis asuvatel era- ja avalik-õiguslikel projekti elluvijatel jõuda võimalike investoriteni kogu maailmast. Euroopa Komisjoni poolt ellu kutsutud portaal on loodud vastusena investorite soovile leida kesksel platvormil rohkem ELi potentsiaalseid investeerimisvõimalusi.

Lisateave

[Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond \(EFSI\)](#)

[Euroopa investeerimiskava alustala / ESI Funds Open Data Platform](#)

[@jyrkikatainen](#) [@CorinaCretuEU](#) [@EIBtheEUBank](#) [#InvestEU](#)

[Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panus töökohtade loomisse, majanduskasvu elavdamisse ning investeerimiskava ja komisjoni prioriteetide elluviimisse](#)